



ZOONOTISKE TARMINFEKTIONER 2008

Uge 11, 2009

Zoonoser er sygdomme, der overføres fra dyr til mennesker. Zoonotiske tarminfektioner opstår efter indtagelse af forurenede fødevarer eller vand, eller efter kontakt til inficerede dyr eller mennesker.

Generel udvikling

Bakterielle tarm-patogener overvåges via laboratiemeldesystemet. Desuden er levnedsmiddelbåren infektion individuelt anmeldelsespligtig på blanket 1515, såfremt der er mistanke til et bestemt måltid eller fødevarer. Antallet af salmonella-tilfælde steg fra 1659 i 2007 til 3654 (67 pr. 10^5) i 2008, figur 1.

S. Typhimurium (2002 tilfælde, tabel 1) var den hyppigste serotype. I 2008 var der seks gange så mange tilfælde af denne type som i 2007. Værd at bemærke var en høj incidens blandt spæd- og småbørn, tabel 2. S. Enteritidis (638 tilfælde, tabel 1) steg 12% i forhold til 2007, mens gruppen af øvrige serotyper (1014 tilfælde) steg 37%. Denne gruppe fordelte sig på 119 forskellige serotyper.

Tabel 1. Antal salmonella-tilfælde (episoder) fordelt på serotype, 2008

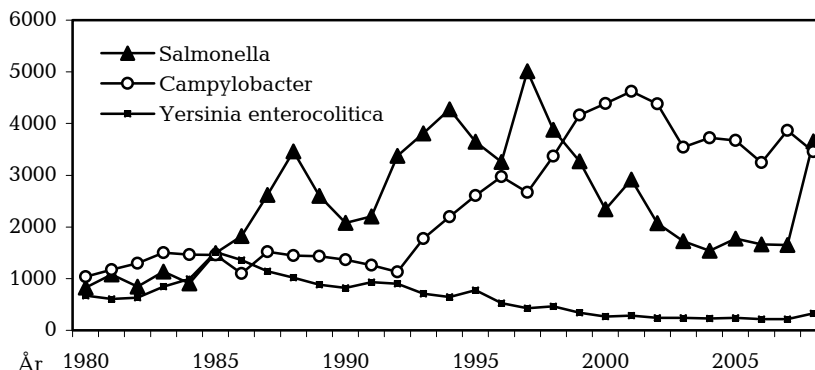
Serotype	Antal	(%)
S. Typhimurium	2002	(55)
S. Enteritidis	638	(17)
S. Agona	71	(2)
S. Newport	59	(2)
S. O:4,5,12; H:i:-	57	(2)
S. Derby	55	(1)
S. Stanley	44	(1)
S. Java	40	(1)
S. Infantis	38	(1)
S. Saintpaul	36	(1)
Andre serotyper	614	(17)
I alt	3654	(100)

Der blev i 2008 registreret 3454 tilfælde (63 pr. 10^5) af Campylobacter jejuni/coli-infektioner, 11% færre end året før, figur 1.

Der blev registreret 330 tilfælde (6,0 pr. 10^5) af Yersinia enterocolitica, 23% flere end 2007, figur 1.

Der blev registreret 161 tilfælde (2,9 pr. 10^5) af verocytotoksin-producerende E. coli (VTEC), næsten det samme antal som året før. I 2008 var 19 (12%) af VTEC-tilfældene forårsaget af serogruppe O103 og 15 (9%) af serogruppe O157. VTEC-infektioner og tilfælde af hæmolytisk uræmisk syndrom (HUS) er klinisk anmeldelsespligtige. Der blev anmeldt 139

Figur 1. Antal registrerede infektioner forårsaget af Salmonella, Campylobacter og Yersinia enterocolitica, 1980-2008



Tabel 2. Aldersspecifik incidens pr. 10^5 af zoonotiske tarminfektioner, 2008

Alder (år)	Campylobacter	S. Enteritidis	S. Typhimurium	Øvrige salmonella	Yersinia enterocolitica	VTEC
< 1	54	17	253	130	19	19
1-4	87	22	147	57	27	27
5-14	43	11	41	12	9	9
15-24	115	13	41	20	8	8
25-44	74	9	25	14	4	4
45-64	53	13	24	15	4	4
65+	37	10	24	17	3	3
Samlet	63	12	36	19	6	3

VTEC-tilfælde, hvoraf fire havde HUS. Desuden blev der anmeldt to tilfælde af HUS, hvor VTEC ikke blev påvist. Yderligere oplysninger om antallet af bakterielle tarminfektioner præsenteres på www.mave-tarm.dk.

Infektioner erhvervet i udlandet

I 2008 har SSI gennem telefoninterview indhentet rejseoplysninger for alle salmonella-patienter samt patienter med Campylobacter bosiddende i de tidligere Nordjyllands, Århus og Roskilde amter. Patienterne blev spurgt om dato for sygdomsdebut, samt hvorvidt de i perioden syv dage inden debut havde været i udlandet, og i givet fald i hvilke lande. Oplysningerne forelå for 83% af alle salmonella- og 82% af campylobacter-tilfælde i de tre tidligere amter. Blandt disse var 33% af campylobacter-tilfælde erhvervet i udlandet, mens det for S. Enteritidis var 61%, S. Typhimurium 7% (omfatter årets mange udbrud) og for gruppen af øvrige salmonella serotyper 35%. Dette sidste tal dækker over stor variation mellem forskellige serotyper.

Kommentar

For første gang siden 1998 var der i 2008 flere tilfælde af Salmonella end

Campylobacter, og for første gang siden 1990 var S. Typhimurium hyppigere end S. Enteritidis. Dette skyldes især et usædvanligt stort udbrud med S. Typhimurium med fagtypen U292, EPI-NYT 27-33/08. Men der blev også registreret udbrud af andre fagtyper, bl.a. DT135, DT3, U288 og U312, EPI-NYT 49/08 og 9/09. Derudover var der en fortsat stigning i antallet af infektioner med gruppen af øvrige serotyper. Forbedrede data om udlandsrejse viste, at S. Enteritidis nu overvejende er rejseassocieret, mens S. Typhimurium helt overvejende erhverves i Danmark. Det sidste skal dog ses i lyset af de mange udbruds-tilfælde i 2008. Den markante stigning i antallet af salmonellatilfælde er usædvanligt i et land, der ellers er velanset for en stor indsats mod salmonella. For at fastholde den danske fødevarerikkerhed er det vigtigt at få belyst, hvilke faktorer der har forårsaget denne unikke situation. Campylobacter er fortsat en meget hyppig årsag til bakterielle tarminfektioner. Den vigtigste smitekilde er fjerkræ, og omkring 1/3 er sandsynligvis importerede infektioner. (S. Ethelberg, K. Mølbak, Epid. afd., K.E.P. Olsen, F. Scheutz, ABMP)

11. marts 2009

Individuelt anmeldelsespligtige sygdomme

Antal anmeldelser modtaget i Epidemiologisk afdeling, Statens Serum Institut. Tallene for 2009 er foreløbige.

Tabel 1	Uge 10 2009	Kum. 2009 ¹⁾	Kum. 2008 ¹⁾
AIDS	1	6	10
Anthrax	0	0	0
Botulisme	0	0	0
Creutzfeldt-Jakob	0	2	1
Difteri	0	0	0
Fåresyge	0	2	10
Gonoré	0	96	63
Hepatitis A	1	7	13
heraf smittet i udlandet	0	3	5
Hepatitis B (akut)	0	4	2
Hepatitis B (kronisk)	0	14	42
Hepatitis C (akut)	0	3	3
Hepatitis C (kronisk)	9	42	88
HIV	0	46	38
Hæmorrhagisk feber	0	0	0
Kighoste (børn < 2 år)	7	16	14
Kolera	0	0	0
Legionella pneumoni	2	22	20
heraf smittet i udlandet	0	2	10
Lepra	0	0	0
Leptospirose	0	0	1
Levnedsmiddelbåren sygdom	10	71	56
heraf smittet i udlandet	0	7	13
Meningitis, purulent			
Haemophilus influenzae	0	2	0
Listeria monocytogenes	0	2	1
Streptococcus pneumoniae	0	21	25
Anden ætiologi	0	2	10
Ukendt ætiologi	1	3	7
Under registrering	5	18	-
Meningokokksygdom	1	16	18
heraf gruppe B	0	6	7
heraf gruppe C	0	6	3
heraf uspec.+ andre	1	4	8
Mæslinger	0	8	4
Neuroborreliose	0	2	16
Ornitose	0	0	1
Pest	0	0	0
Plettyfus	0	0	0
Polio	0	0	0
Rabies	0	0	0
Røde hunde (i graviditeten)	0	0	0
Røde hunde (medfødt)	0	0	0
Shigellose	2	19	13
heraf smittet i udlandet	2	19	11
Syfilis	0	38	24
Tetanus	0	0	0
Tuberkulose	8	78	76
Tyfus/paratyfus	0	3	7
heraf smittet i udlandet	0	0	5
VTEC/HUS	5	23	21
heraf smittet i udlandet	0	6	6

¹⁾ Kumulativt antal modtaget i 2009 og i samme periode 2008

Udvalgte laboratoriepåviste infektioner

Antal prøver, isolater og/eller anmeldelser modtaget i laboratorier, Statens Serum Institut.

Tabel 2	Uge 10 2009	Kum. 2009 ²⁾	Kum. 2008 ²⁾
Bordetella pertussis (alle aldre)	5	29	29
Gonokokker	5	77	83
heraf kvinder	2	16	15
heraf mænd	3	61	68
Listeria monocytogenes	0	14	4
Mycoplasma pneumoniae			
Luftvejsprøver ³⁾ PCR	2	21	34
Serumpøver ⁴⁾ MPT	4	36	37
Streptokokker ⁵⁾			
Gruppe A streptokokker	4	49	29
Gruppe B streptokokker	2	18	20
Gruppe C streptokokker	0	6	3
Gruppe G streptokokker	7	34	23
S. pneumoniae	33	343	275
Tabel 3	Uge 8 2009	Kum. 2009 ²⁾	Kum. 2008 ²⁾
MRSA	4	114	85
Tarmpatogene bakterier ⁶⁾			
Campylobacter	20	207	239
S. Enteritidis	5	34	48
S. Typhimurium	14	157	51
Andre zoon. salmonella	11	93	115
Yersinia enterocolitica	4	28	35
Verocytotoksin-producerende E. coli	3	18	16
Enteropatoogene E. coli	4	23	12
Enterotoksigene E. coli	6	26	48

²⁾ Kumulativt antal i 2009 og i samme periode 2008

³⁾ Luftvejsprøver med positiv PCR

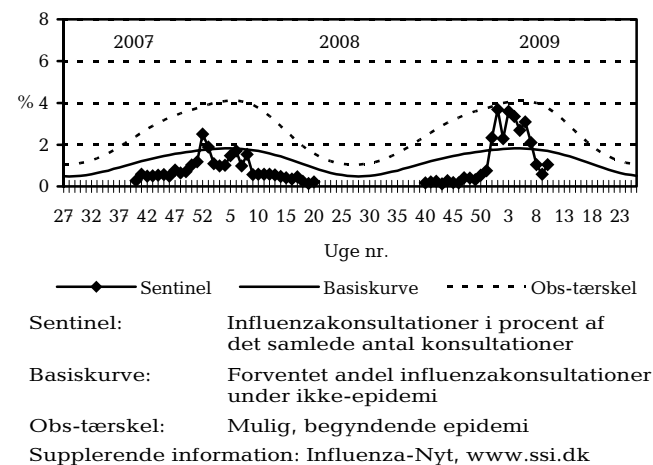
⁴⁾ Serumprøver med positiv komplementbindingstest, MPT

⁵⁾ Isoleret i blod eller spinalvæske

⁶⁾ Se også www.mave-tarm.dk

Sentinelovervågning af influenzaaktiviteten

Konsultationsprocent pr. uge, 2007/2008/2009



11. marts 2009